

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(вибіркова навчальна дисципліна)

Муніципальне право

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Сьомич Микола, професор кафедри підприємництва і права,
д.е.н., професор

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Полтава

2022р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Муніципальне право
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: СЬОМИЧ МИКОЛА</i> , професор кафедри підприємництва і права, доктор економічних наук, професор. <i>Контакти:</i> ауд. 490 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> somuch.mukola@pdaa.edu.ua тел. 0679393501 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/somuch-mukola-ivanovuch
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	081 Право ОПП Правознавство
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Теорія держави і права», «Конституційне право України»

Заплановані результати навчання

Мета викладання навчальної дисципліни:

формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань з питань правового регулювання діяльності місцевого самоврядування в Україні, а також опанування ними методики аналізу норм державного управління та права.

Основні завдання навчальної дисципліни:

формування у майбутніх фахівців знань про: поняття муніципального права та місцевого самоврядування; конституційно-правові основи місцевого самоврядування та основні тенденції розвитку місцевого самоврядування; системно-структурну організацію місцевого самоврядування в Україні; правовий статус суб'єктів муніципально-правових відносин; особливості реалізації прав і свобод людини в місцевому самоврядуванні; порядок функціонування органів і посадових осіб місцевого самоврядування; особливості реалізації повноважень органів і посадових осіб місцевого самоврядування у різних сферах суспільного життя; і основні гарантії, поняття та види відповідальності у системі місцевого самоврядування; сутність і зміст міжнародних стандартів місцевого самоврядування; вмінь: використовувати отримані знання щодо організації муніципальної влади й користуватися організаційно-управлінським інструментарієм при вирішенні професійних завдань; орієнтуватися в системі законодавчих та локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини у галузі муніципального права, правильно його застосовувати у практичній діяльності.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові (спеціальні):

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Програмні результати навчання ПРН:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Методи навчання:

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда;

наочні методи: ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями);

практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою; конспектування, тезування.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи правового регулювання державного управління та місцевого самоврядування

Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні

Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні

Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій

Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування

Тема 6. Правове регулювання організації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Тема 7. Правове регулювання кадрового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування

Тема 8. Нормативно-правове регулювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування

Тема 9. Правове регулювання бюджетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування

Тема 10. Правове регулювання відносин органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма (081ПР бд 2020)					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Основи правового регулювання державного управління та місцевого самоврядування.	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій.	10	2	-	-	-	8
Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування.	14	4	2	-	-	8
Тема 6. Правове регулювання організації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування.	10	2	-	-	-	8
Тема 7. Правове регулювання кадрового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування.	14	4	2	-	-	8
Тема 8. Нормативно-правове регулювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування.	14	4	2	-	-	8
Тема 9. Правове регулювання бюджетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування.	10	2	-	-	-	8
Тема 10. Правове регулювання відносин органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції.	12	2	2	-	-	8
Усього годин	120	26	14	-	-	80
в т.ч. індивідуальне завдання: контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Залік		-	-	-	-	-

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання (081 ПР бд 2020)

Програмні результати навчання	Форми оцінювання									
	ведення конспекту		виконання завдань на практичних заняттях		розв'язування тестів		виконання завдань самостійної роботи		залік	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН3	3,12	5,2	1,68	2,8	3,6	6,0	3,6	6,0	12,0	20,0
ПРН5	3,12	5,2	1,68	2,8	3,6	6,0	3,6	6,0	12,0	20,0
ПРН18	3,12	5,2	1,68	2,8	3,6	6,0	3,6	6,0	12,0	20,0
ПРН19	3,12	5,2	1,68	2,8	3,6	6,0	3,6	6,0	12,0	20,0
ПРН21	3,12	5,2	1,68	2,8	3,6	6,0	3,6	6,0	12,0	20,0
Разом	15,6	26	8,4	14	18	30	18	30	60	100

11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (081ПР_бд_2020)

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Ведення конспекту	Виконання вправ на практичних заняттях (опитування)	Виконання завдань самостійної роботи (опитування)	Розв'язування тестів	Написання рефератів за темами навчальної дисципліни*	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Основи правового регулювання державного управління та місцевого самоврядування	2	2	3	3	5	10
Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні	2	2	3	3	5	10
Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні	2	2	3	3	5	12
Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій	2	-	3	3	5	10
Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	10

1	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Правове регулювання організації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	2	-	3	3	5	10
Тема 7. Правове регулювання кадрового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	8
Тема 8. Нормативно-правове регулювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	12
Тема 9. Правове регулювання бюджетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування	2	-	3	3	5	8
Тема 10. Правове регулювання відносин органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції.	2	2	3	3	5	10
Разом	26	14	30	30	-	100

*Реферат не є обов'язковим видом поточного контролю. Здобувачі вищої освіти мають право на його виконання у разі потреби тільки по одній темі навчальної дисципліни Муніципальне право.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю - залік.

Політика навчальної дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести по темам навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Любченко П.М. Муніципальне право: підручник / П.М. Любченко. Харків: Право, 2019. 512 с.
2. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики. / О.В. Батанов; відп. ред. М. О. Баймуратов; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Юрид. думка, 2010. 653 с.
3. Муніципальне право України: Підручник / Погорілко В.Ф., Баймуратов М.О., Бальцій Ю.Ю. та ін. / За ред. Баймуратова М.О. 2-ге вид. доп. К.: «Правова єдність», 2009. 720 с.
4. Муніципальне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. / упор. І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К: «Центр учбової літератури», 2013. 206 с.

Допоміжні

1. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник / за заг. ред. проф. Олійника А.Ю. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 554 с.
2. Батанов О. В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні : монографія / Батанов О. В.; за заг. ред. В. Ф. Погорілка. К. : Ін юре, 2003. 512 с.
3. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики : монографія / Батанов О. В. ; відп. ред. М. О. Баймуратов. К. : Юридична думка, 2010. 656 с.
4. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право): навч. посіб. / Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В. К. : Атака, 2000. 304 с.
5. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 341 с.
6. Гураль П. Ф. Територіальна громада в Україні: історико правове дослідження: моногр. Л.: Л.ДУВС; Край, 2008. 467 с.
7. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. Г. Серьогіна (ред.) ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2005. 255 с.
8. Джерела конституційного права України : монографія / відп. ред. Ю. С. Шемшученко та О. І. Ющик. К. : Наукова думка, 2010. 711 с.
9. Журавський В. С. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Журавський В. С. , Серьогін В. О., Ярмиш О. Н. К. : Ін Юре, 2003. 671 с.
10. Калиновський Б.В., Кінаш Б.С., Солоненко О.М. Державне будівництво та муніципальне право: Словник термінів та визначень. К: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2006. 228 с.
11. Камінська Н.В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна: монографія. Київ, 2012. 413 с.
12. Камінська Н.В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльноправовий аналіз: навчальний посібник. К.: КНТ, 2010. 230 с.
13. Камінська Н.В. Місцеве і регіональне самоврядування: словник основних термінів. К.: КУТЕП, 2010. 86 с.
14. Колодій А.М. Державне будівництво і місцеве самоврядування: Навчальний посібник / А.М. Колодій, А.Ю. Олійник. К.: «Юрінком Інтер». 2000. 304 с.
15. Конституційне право України: Академічний курс: підручник: У2 т.,Т.2 / За ред. Ю.С. Шемшученка. К: «Юридична думка», 2008. 800 с.
16. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я. Тацій (голова редкол.), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. 2-ге вид., переробл. і допов. Х.: «Право», 2011. 1128 с.
17. Любченко П. М. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: моногр. / П. М. Любченко, С. О. Семко. Х.: Право, 2012. 216 с.

18. Любченко П. М. Порівняльно-правовий аналіз представницьких органів місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних державах. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. Вип. 109. С. 54-64.
19. Любченко П. М. Проблеми правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування. *Вісн. Акад. прав. наук України*. 2008. № 1(52). С. 89-97.
20. Лялюк О. Ю. Деякі проблеми правового регулювання питань комунальної власності в Україні. *Підприємництво, госп-во і право*. 2008. № 10. С. 72-74.
21. Лялюк О. Ю. Загальна характеристика муніципально-правової відповідальності за законодавством України. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. Вип. 109. С.76-83.
22. Лялюк О. Ю. Основи організації і діяльності місцевих рад в Україні: моногр. Х.: Право, 2008. 288с.
23. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики. / О.В. Батанов; відп. ред. М. О. Баймуратов; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Юрид. думка, 2010. 653 с.
24. Місцеве самоврядування в Україні: проблеми та перспективи. Монографія. / Авт. кол.: Бесчастний В.М., Делія Ю.В., Устименко В.А., Щебетун І.С. / За заг. ред. Бесчастного В.М. Донецьк: Донецький юридичний інститут при Донецькому національному університеті, 2005. 272 с.
25. Муніципальне право зарубіжних країн: навч. посіб.: [у 3 ч.] / за заг. ред. П. Ф. Мартиненка. К.: Знання України, 2006.
26. Муніципальне право України : Підручник для студентів вузів / ред. М.О. Баймуратов. К. : Алерта, 2009. 714 с.
27. Науково-практичний коментар закону України про місцеве самоврядування в Україні / Теліпка В.Е., Панасюк С.А. К.: ЦУЛ, 2011. 400 с.
28. Онупрієнко А. М. Місцеві органи влади в механізмі демократичної держави: теоретико-правовий аналіз: моногр. Х.: ПП "Торсінг", 2009. 300 с.
29. Петришина М. О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в Україні: моногр. Х.: Право, 2011.
30. Прієшкіна О.В. Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії : навч. посібник. Київ : Кондор, 2004.
31. Проблеми функціонування місцевих рад та їх виконавчих органів: моногр. / за ред. Ю. М.Годики. Х.: Право, 2009.
32. Сergyina С.Г. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Сergyinoї. - 2-ге вид. переробл. та доповн. - Х.: Право, 2011.-360 с.
33. Сьомич М. І. Служба в органах місцевого самоврядування: Навчальний посібник. – Видавництво «Сімон», Полтава, 2020. - 306 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Лига Бизнес Информ. URL : <http://www.liga.net/>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL : www.library.univ.kiev.ua
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. Нормативні акти України. URL : <http://www.nau.kiev.ua/>
6. Сайт «Бібліотека юриста». URL : <http://www.lawbook.by.ru/>
7. Сервер Верховної Ради України URL : <http://www.rada.gov.ua/>.
8. Українська правнича фундація. URL : <http://www.ulf.com.ua/>
9. Центр європейського і порівняльного права. URL : <http://www.eclg.gov.ua/>
10. Центр розвитку українського законодавства. URL : <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>